

Departament Edukacji

urząd
miejski
wrocławia

Pan

Robert Pieńkowski

Radny Rady Miejskiej Wrocławia

Wrocław, 30.04.2018 r.

WFI.0003.1.2018

Dotyczy: zapytania w sprawie firmy REUS z dnia 23.04.2018 roku

Szanowny Panie!

W odpowiedzi na Pana pytania w sprawie firmy uprzejmie informuję, że podstawowym celem programu monitorowania zużycia mediów w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Miasto jest uzyskanie oraz stałe uzyskiwanie wiedzy o jakościowej i ilościowej charakterystyce zapotrzebowania na energię i media w tych jednostkach. Jest to wiedza, która umożliwia racjonalne podejmowanie dalszych działań – planowanie budżetu, nadzór nad wykonaniem budżetu, planowanie i wykonanie inwestycji oraz remontów, aplikowanie optymalnych rozwiązań oszczędnościowych oraz weryfikację tych rozwiązań, uzyskiwanie zoptymalizowanego zużycia energii i mediów przy zapewnieniu ustawowo wymaganej jakości oraz komfortu środowiska zdobywania wiedzy, zaś ostatecznie osiągnięcie oszczędności.

Na konieczność prowadzenia tego typu działań wskazują również regulacje prawne, jakie obowiązują gminę przy realizacji celów statutowych: art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (stanowiący, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny przy zachowaniu zasad uzyskania najlepszych efektów) oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 o efektywności energetycznej (wymieniający podobne działania jako wymagany jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej oraz w swojej poprzedniej wersji przed majem 2016 - jeden z wymaganych dwóch takich środków), gdzie działania monitoringu zużycia energii i mediów są działaniami systemowo najtańszymi z poziomu każdej jednostki sektora publicznego.

Wydatki ponoszone przez Miasto na pokrycie kosztów zużycia energii i mediów w budynkach jednostek oświatowych stanowią największą grupę wydatków nie związanych z wynagrodzeniami, poddających się wdrażaniu rozwiązań oszczędnościowych.

Wydział Finansów Oświatowych
ul. Gabrieli Zapolskiej 4; 50-032 Wrocław
tel. +48 717 77 77 06
fax +48 717 77 79 12
wfi@um.wroc.pl
www.wroclaw.pl

Odpowiadając na pytania:

Ad .1

Aby poprawnie odpowiedzieć na to pytanie należy przede wszystkim właściwie zdefiniować pojęcie oszczędności. Z punktu widzenia JST oszczędności są to pieniądze niewydane. Często zatem istnieją sytuacje, w których w ujęciu budżetowym, rok do roku na jakieś zadanie wydano więcej pieniędzy i jednocześnie osiągnięto oszczędności (np. zużyto mniej wody, ale wzrost cen wody spowodował kwotowo wyższą pozycję budżetową wydatku). Realizując zadanie zarządzania energią poprzez monitoring zużycia energii i mediów definiujemy 4 rodzaje oszczędności, jakie uzyskujemy:

- oszczędności regulacyjne (wynikające z optymalnego doboru mocy zamówionych na energię elektryczną, energię ciepłą oraz gaz);
- oszczędności behawioralne (oszczędności wynikające z poprawy zachowań ludzkich w jednostkach oraz z istnienia samej świadomości monitorowania zużycia energii i mediów);
- oszczędności reaktywne (wynikające z wczesnego wykrywania awarii i wycieków oraz możliwości przeciwdziałania);
- oszczędności walidacyjne (wynikające z kontroli ilościowej i jakościowej faktur wystawianych przez dostawców energii i mediów).

Jeżeli przyjmiemy najbardziej restrykcyjną metodę liczenia oszczędności (oszczędności budżetowe – zał. nr 1 „Opis systemu i metody liczenia oszczędności”) oraz tylko i wyłącznie weźmiemy pod uwagę pierwszą grupę oszczędności (oszczędności regulacyjne), których to osiągnięcie wynika wprost i wyłącznie z działań firmy . uzyskamy sumę oszczędności w ostatnich 5 latach (2013-2017) **9.228.947,27 zł** (zał. nr 2 – „MONITORING ENERGII I MEDIÓW ZA LATA 2010-2017”).

OSZCZĘDNOŚCI REGULACYJNE LATA 2013-2017				
rok	energia ciepła	gaz	energia elektryczna	razem:
2013	1 426 547,56 zł	111 739,07 zł	188 543,90 zł	1 726 830,53 zł
2014	1 483 412,47 zł	91 705,81 zł	218 319,81 zł	1 793 438,09 zł
2015	1 597 323,51 zł	96 437,08 zł	191 833,14 zł	1 885 593,73 zł
2016	1 610 387,07 zł	101 447,80 zł	186 140,02 zł	1 897 974,89 zł
2017	1 620 119,44 zł	107 325,76 zł	197 664,83 zł	1 925 110,03 zł
razem:	7 737 790,05 zł	508 655,52 zł	982 501,70 zł	9 228 947,27 zł

W pozostałych rodzajach oszczędności występuje często współpraca pracowników z pracownikami w jednostkach lub z pracownikami ZIM-u (szczególnie przy usuwaniu przyczyn wycieków). Biorąc pod uwagę tylko i wyłącznie bieżący rok szkolny (jeszcze nie zakończony) oraz tylko oszczędności reaktywne zużycia wody przy wykorzystaniu monitoringu automatycznego i ręcznego, kwota oszczędności (koszt roczny wykrytych wycieków) to **1.779.397,25 zł** (wartość zsumowana - zał. nr 3 – „Raport oszczędności reaktywnych zużycia wody - monitoring automatyczny - rok szkolny 2017/2018” oraz zał. nr 4 – „Raport oszczędności reaktywnych zużycia wody - monitoring ręczny - rok szkolny 2017/2018”).

Jeżeli weźmiemy pod uwagę metodologię wskaźnikową wyliczenia oszczędności oraz weźmiemy pod uwagę wszystkie 4 rodzaje oszczędności (dla oszczędności behawioralnych, reaktywnych oraz walidacyjnych dysponujemy tylko szacunkami – były to oszczędności uzyskiwane we współpracy pracowników naszych jednostek, ZIM-u oraz nie można im jednoznacznie przypisać autora, a rola ograniczała się do alarmowania i raportowania) kwota w latach 2013-2017 przekroczy 20 mln zł.

Ad. 2

Kwoty wydatków w poszczególnych latach na umowy zawarte przez jednostki oświatowe prowadzone przez Miasto z firmą przedstawia załącznik nr 5 - „Wykaz wydatków jednostek oświatowych Miasta na monitoring prowadzony przez firmę w latach 2014-2018”. Pozostałe jednostki mają podpisane umowy z innymi firmami bądź realizują zadanie samodzielnie. Łączna kwota wydatkowana w latach 2014 - 2018 na realizację programu przez firmę to 5.631.280 zł.

Ad. 3

Nie, firma nie obsługuje innych jednostek organizacyjnych Miasta.

Ad. 4.

W 2004 roku przedstawił ofertę monitoringu zużycia energii i mediów w jednostkach oświatowych Miasta w oparciu o analizy przebiegów czasowych zużycia (w tamtych latach monitoring był postrzegany głównie jako montowanie urządzeń punktowo ograniczających zużycie mediów). Była to wówczas zupełna nowość, a takie systemy posiadały tylko nieliczne jednostki oświatowe w najbogatszych miastach Europy Zachodniej – w Stuttgarcie, w Antwerpii, w Sztokholmie.

W 2004 roku podpisano umowy i uruchomiono monitoring w pierwszych trzech jednostkach. W roku 2006 po pozytywnych rezultatach rozszerzono pilotaż i podpisano umowy oraz uruchomiono monitoring automatyczny w kolejnych 3 jednostkach. W roku 2008 dokonano oceny działań i podpisano umowy oraz uruchomiono monitoring automatyczny w kolejnych 5 jednostkach. W roku 2010 zaoferowano sprawdzone już rozwiązanie wszystkim szkołom i placówkom. W efekcie kolejnych 197 z nich podpisało umowy oraz uruchomiło monitoring ręczny.

W roku 2011 dokonano szczegółowego sprawdzenia efektów monitoringu. Zależnie od przyjętej metody określania oszczędności osiągnięto następujące wyniki: tylko oszczędności regulacyjne – 1.373.418,31 zł, metoda wskaźnikowa z uwzględnieniem wzrostu cen – 4.711.471,59 zł (zał. nr 6 - „Raport monitoringu energii i mediów za lata 2010-2011”). Negatywne doświadczenie Stuttgartu w przerwaniu monitorowania zużycia energii i mediów (w kolejnym roku po zaprzestaniu monitorowania zaobserwowano wzrost zużycia i kosztów o 20%, co spowodowało natychmiastowe przywrócenie programu monitoringu) przekonały ówczesny Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia do kontynuowania programu.

Ad. 5

Umowy na monitoring zużycia energii i mediów, w tym umowy z są podpisywane przez dyrektorów jednostek w sposób autonomiczny. Dyrektor jednostki ma możliwość wybrania firmy, która będzie realizowała monitoring dla niego lub podjęcia monitoringu samodzielnie we własnym zakresie. W zależności od podjętej decyzji dyrektor jednostki wnioskuje do DEU o przyznanie odpowiednich środków.

Środki te są wcześniej zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta. Umowy z są zawierane na okres 3 lat z 3-miesięcznymi okresami wypowiedzenia. Są to standardowe umowy o świadczenie usług.

Przy zawieraniu umowy o monitoring energii i mediów dyrektor jednostki nie stosuje ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, ponieważ opłaty wynikające z umów o monitoring zużycia energii i mediów nie przekraczają progu z art. 4 ust. 8 ww. ustawy.

W 2012 roku Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia podjął próbę przeprowadzenia zbiorczego przetargu na działania, w skład których wchodził monitoring energii i mediów. Wyłoniono w postępowaniu o zamówienie publiczne podmiot, który za kwotę bliską 500 tys. zł miał zorganizować taki przetarg. Jednak wstępne szacunki pokazywały, że koszt takiego zamówienia pokrywającego obecne działania byłby znacznie wyższy, niż ponoszone dotychczas nakłady i zrezygnowano z tej formy, pozostawiając decyzję w rękach dyrektorów jednostek oświatowych.

W 2017 roku działania były objęte postępowaniem sprawdzającym Prokuratury Rejonowej Wrocław Krzyki Zachód w związku z pismem złożonym przez byłego pracownika Zarządu Inwestycji Miejskich. Prokurator Prokuratury Rejonowej badająca sprawę odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie „doprowadzenia w okresie od października 2010 do stycznia 2017 we Wrocławiu, przez firmę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie co najmniej 6 mln zł Gminy Wrocław poprzez zawieranie umów na monitorowanie i gwarantowanie zmniejszenia zużycia mediów (...) w jednostkach administrowanych przez Gminę Wrocław” wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, a działania Urzędu Miejskiego były i są podejmowane zgodnie z prawem.

Ad. 6

Obecnie monitoring zużycia energii i mediów prowadzony jest w dwóch formułach współpracy: monitoring automatyczny oraz monitoring ręczny (zał. nr 1 - „Opis systemu i metody liczenia oszczędności”).

W monitoringu automatycznym dane o zużyciu są online w sposób stały dostarczane poprzez specjalnie dostosowaną w budynkach instalację pomiarową. Poza tym z jednostek dostarczane są faktury od dostawców celem ich walidacji.

W monitoringu ręcznym dostarczane są stany liczników na początek i na koniec każdego dnia roboczego tak, aby można było jednym pomiarem stwierdzić zużycie w okresie pracy i postoju budynku. Poza tym i w tym przypadku z jednostek dostarczane są faktury od dostawców.

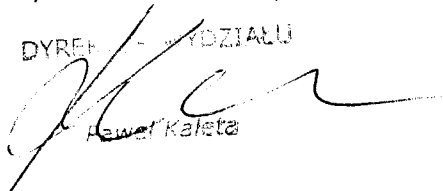
Jednostki są umownie zobowiązane do wykonywania eksperymentów oszczędnościowych (testy nocy, testy mocy, testy zużycia bazowych), przy czym przy pierwszych tego typu eksperymentach (szkoleniach) w każdym obiekcie i każdym przypadku obecni byli pracownicy Ponadto firma prowadzi szkolenia w niewielkich grupach.

Istota prowadzenia monitoringu polega jednak głównie na pracy analitycznej ze zgromadzonymi danymi poza miejscem pomiarów. Jednocześnie w swoich umowach zobowiązuje się do doradztwa energetycznego na rzecz jednostek i przez 14 lat współpracy nie odnotowano ani jednego przypadku niewywiązania się z tego obowiązku. Pracownicy są dostępni dla pracowników jednostek i jeżeli zachodzi uzasadniona konieczność wizyt w jednostkach - mają one miejsce.

Przedstawiamy również reprezentatywne rodzaje sytuacji, w których wykryto możliwość osiągnięcia oszczędności (zał. nr 7 - „Wykryte sytuacje reprezentatywne”).

Z wyrazami szacunku,

DYREKTOR ZDZIAŁU

Paweł Kaleta

Załączniki:

- Załącznik 1. Opis systemu i metody liczenia oszczędności
- Załącznik 2. Monitoring energii i mediów za lata 2010-2017
- Załącznik 3. Raport oszczędności reaktywnych zużycia wody monitoring automatyczny rok szkolny 2017/2018
- Załącznik 4. Raport oszczędności reaktywnych zużycia wody monitoring ręczny rok szkolny 2017/2018
- Załącznik 5. Wykaz wydatków jednostek oświatowych Miasta na monitoring prowadzony przez firmę w latach 2014-2018
- Załącznik 6. Raport monitoringu energii i mediów za lata 2010-2011 dla Urzędu Miasta we Wrocławiu
- Załącznik 7. Wykryte sytuacje reprezentatywne

Do wiadomości:

- 1. Pan Jacek Ossowski - Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia
- 2. ~~Biuro Prezydenta Wrocławia~~
- 3. a/a